

Halász Imre. Szerkesztéségi iroda: Franklin-Társulat épületében (egyetem-utca 4).

KÖZÉRDEK

POLITIKAI NAPILAP.

HALÁSZ IMRE. ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK: Franklin-Társulat épületében (egyetem-utca 4).

Figyelmeztetés. A „Közérdek”-re folyton fogadtatnak el havi előfizetési árs.

A „Közérdek” előfizetési ára: Egy óra 1 frt 80 kr.

Megrendelések postautalvánnyal legcélszerűbben eszközölhetők.

Könyvárosoknak százalék nem adatik.

A „Közérdek” kiadó-hivatala, Budapest, egyetem-utca 4. sz.

Budapest, május 10.

Bécs, május 9. (Eredeti levél.) Az osztrák kormány, dr. Banlans kereskedelmi miniszter nem sokára bekövetkező visszalépése által indította.

Berlin, május 8. (Eredeti levél.) Kézzel fogható a cél, melyet Németország ellenségei a harcziás hírek terjesztése által elakarnak érn.

Budapest, május 10. Határozottabb lépéssel, magasabbra emelt fővel taposva a pompás lépésű lágy szőnyegét.

Azt látjuk erős aggodalmak és gyöngörényesség közt. A mi pedig magokat a belügyminiszteri rendeleteket illeti, azok iránt sem látjuk scholazt az osztatlan lelkesedést.

Az erdélyi románok nagyszabedni congressusa, melynek megtartása a gyulafehérvári értekezleten határozottat el, mint értesülünk nem május hó 25-én — miként több lapban jelentve volt, — hanem május hó 23-án fog megtartani.

A kesztelyi választó kerület jelenlegi képviselőjét Tolnay Károlyt küldöttésként felkérte, hogy a képviselői jelöltséget a jövő választásokra is fogadjon el.

Daczára a „Hon” azon tulbuszó nyilatkozatának, mely szerint „az ország a belügyminiszter rendeleteiben nyilatkozó kormánypolitikát pártkülönbség nélkül s osztatlan tetszéssel fogja üdvözölni.”

Határozottabb lépéssel, magasabbra emelt fővel taposva a pompás lépésű lágy szőnyegét.

Kitűnik az az azon mozdulatból, melylyel most az elcsarnok ajtaját felnyitja.

S nyugodt gondolattal, elégedett szívvel megyen el, már is ama mesés osztálkokról ábrándozva, melyeknek emlékeit a börtén csoda szerint őrzik, vagy ama bámulatra méltó hauseokról, melyek három év alatt megszázszorozták a befizetett tőkét, s melyeknek következtében az 1833-ban ötszáz frankon tett részvény után 1872-ben haterz franknyi jövedelmet hoz az ember.

A kölcsönös hitelbank részvényesei közül azelőtt sokan mentek keresztül e kellemes felindulásokon.

Csak annál kinosabbak valának a jelen perc érzései, midőn vagy százan együtt találták magukat a Quatre-Septembre utcai ház ama pompás elcsarnokában, fényes lépésőjén és hosszú, tág folyosóján.

Mert megtagadák nekik a kihallgatást. Mindazoknak, kik minden áron be akartak jutni, egy hórhorgas inas, ki a bejárat előtt strázsált változatlanul azt felelte: „Az irodák nincsenek nyitva, Thaller báró meg nem érkezett még.

Idéges számító, bizzare gyakran kedélyes, de néha vad, ostobául hiszékeny, vagy otrombául bizalmatlan, ilyen a részvényes, ama szerencsétlen lény, ki üldözöttet, és kelepészekkel körveve érzi magát; ama boldogtalan, ki birtokában lévén egy kis pénznek, egy vágtyólt az okozkára kényszerítve félti elvesztését

De az még nem ismeri e sajnálatra méltó lényt, ki csak kezdetben és carriereje siralmas végén láta.

Az nap, midőn reményaugárosan, pénzét valamely új társaságra bízza.

Es az nap, midőn felismeri, hogy pénzé pára, mely itt körülveszi.

A hiv. lap következő legfelsőbb kéziratot hozza: Magyar belügyminiszter előterjesztése folytán báró Vécsey Sándor, Zemplénmegye főispánját, ezen állásától, — hű és buzgó szolgálatainak elismerése mellett, — saját kérelmére felmentem, s egyuttal helyébe Dókus József, királyi tanácsost és alispánt, Zemplénmegye főispánjává ezennel kinevezem. Kelt Ragusában, 1875. évi május hó 1-én. Ferencz József, s. k. Tisza Kálmán, s. k.

Miniszteri értekezlet tartott tegnap reggel 9 órakor az országház miniszteri terében, melyben országgyűlési ügyek fölött tanácskozott a kormány.

A szabadaljú párt vasárnap értekezletén Pechy közlekedési miniszter előterjesztette a vasúti felhatalmazásról a foglalmi eszközök kiállításáról, a gőcsországi vasut biztosítékának felelősségéről, a sűrűnyitri és tőmgyer-sűrűnyitri, végre az arad-körösvölgyi kamatbiztosíték nélkül kiépítendő vaspályáról szóló tervjavaslatokat, behatóbb és részletes indoklás után, kérve az értekezletet, hogy az említett javaslatokat a pénzügyi bizottság javaslata szerint fogadja el.

A főrendiház pénzügyi bizottsága szombaton tartott ülésében, melyen Széll Kálmán pénzügyminiszter volt jelen, tárgyalás alá vette a költségvetésről szóló törvényjavaslatot s azt rövid tanácskozás után elfogadta.

A zárszámadási bizottság ma a nyilvános ülés előtt tartott utolsó ülésében végleg hitelesített az 1871-ik évi zárszámadásokról vonatkozó és Mihályi Péter előadó által szerkesztett jelentést. Ezzel a bizottság működése befejeztetett.

A lipótvárosi deákpárti választók tegnap értekezletükön szabadaljú párttá alakultak.

Marosvásárhelytől a máj. 6-ára kitűzött értekezlet nem tarthatik meg; mert a baloldal igen csekély számban jelent meg.

Az erdélyi románok nagyszabedni congressusa, melynek megtartása a gyulafehérvári értekezleten határozottat el, mint értesülünk nem május hó 25-én — miként több lapban jelentve volt, — hanem május hó 23-án fog megtartani.

A kesztelyi választó kerület jelenlegi képviselőjét Tolnay Károlyt küldöttésként felkérte, hogy a képviselői jelöltséget a jövő választásokra is fogadjon el.

Daczára a „Hon” azon tulbuszó nyilatkozatának, mely szerint „az ország a belügyminiszter rendeleteiben nyilatkozó kormánypolitikát pártkülönbség nélkül s osztatlan tetszéssel fogja üdvözölni.”

Határozottabb lépéssel, magasabbra emelt fővel taposva a pompás lépésű lágy szőnyegét.

Kitűnik az az azon mozdulatból, melylyel most az elcsarnok ajtaját felnyitja.

S nyugodt gondolattal, elégedett szívvel megyen el, már is ama mesés osztálkokról ábrándozva, melyeknek emlékeit a börtén csoda szerint őrzik, vagy ama bámulatra méltó hauseokról, melyek három év alatt megszázszorozták a befizetett tőkét, s melyeknek következtében az 1833-ban ötszáz frankon tett részvény után 1872-ben haterz franknyi jövedelmet hoz az ember.

A kölcsönös hitelbank részvényesei közül azelőtt sokan mentek keresztül e kellemes felindulásokon.

Csak annál kinosabbak valának a jelen perc érzései, midőn vagy százan együtt találták magukat a Quatre-Septembre utcai ház ama pompás elcsarnokában, fényes lépésőjén és hosszú, tág folyosóján.

Mert megtagadák nekik a kihallgatást. Mindazoknak, kik minden áron be akartak jutni, egy hórhorgas inas, ki a bejárat előtt strázsált változatlanul azt felelte: „Az irodák nincsenek nyitva, Thaller báró meg nem érkezett még.

Idéges számító, bizzare gyakran kedélyes, de néha vad, ostobául hiszékeny, vagy otrombául bizalmatlan, ilyen a részvényes, ama szerencsétlen lény, ki üldözöttet, és kelepészekkel körveve érzi magát; ama boldogtalan, ki birtokában lévén egy kis pénznek, egy vágtyólt az okozkára kényszerítve félti elvesztését

De az még nem ismeri e sajnálatra méltó lényt, ki csak kezdetben és carriereje siralmas végén láta.

Az nap, midőn reményaugárosan, pénzét valamely új társaságra bízza.

Es az nap, midőn felismeri, hogy pénzé pára, mely itt körülveszi.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése május 9-én.

Elnök: Ghyezy Kálmán. Jegyzők: Wächter Frigyes, Szeniczey Odón, Boöthy Algenon. A kormány részéről jelen vannak: Wenckheim Béla báró, Széll Kálmán, Tisza Kálmán, Perczel Béla, Simonyi Lajos báró, Pejaevics Péter gróf, Tre Fort Agoston.

Elnök megnyitja az ülést d. e. 11 órakor, a mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után Lükő Géza kéri az elnököt, hogy intézkedni aziránt, hogy az állam és egyház közötti viszonyok rendezésére kiküldött bizottság jelentése, valamint az e tárgyban beadott törvényjavaslat mielőbb kinyomassék, és szótesszassék.

A „N. Hirnap”-ot sem vádolhatja senki ellenzék tendenciáival, e lapiránk mégis azt mondja Tisza rendelkezete, hogy azok „képtelenséget, lehetetlenséget” kívánnak!

„Képtelenséget, lehetetlenséget kívánnak — ugymond a „N. Hirnap” — ha azt akarjuk, hogy a megyei tisztviselői közigazgatási funkcióinak teljesítésében ugyanazon korteshad ellenrözzék, mely megválasztotta. Emberileg lehetetlen dolgot kívánnak, ha azt akarjuk, hogy a bizománytalálköző tisztviselőt a főispán, kinek ugyanezen többséggel paktánál kell s ki csak addig főispán, míg a többség s míg a megyei kottériák a kormánytól az ő állását meg nem ingatják — felfüggeszesse hivatalától azon clique dacára, mely az illető tisztviselő háta megett áll.”

Már pedig Tisza Kálmán belügyminiszter szöröl szóra ily absurdumokat követ legujabb rendeleteiben. Különben a „N. H.” tapsolni fog a belügyminiszternek, ha a lehetlent lehetősé teszi. Mi is.

A „M. Politika” szerint „a belügyminiszter két rendeletéből semmi sem következik. Ha abból áll egész bölcsesége, hogy a jelenlegi törvényhatóság rendszer alapján szigorú által rendlendület adni a közigazgatásnak: akkor rendelete az uj miniszterek schablonszerű hivatalfoglaló köriratai színvonalán áll, és azoknak sorsára fog jutni.”

Jól jegyzi meg az „Ung. Lloyd” hogy egy államot institutiókkal és nem, mint Tisza Kálmán akarát, instrutiókkal lehet kormányozni.

A „P. Lloyd”-ban egy kitünő alispán, kinek elég alkalm volt közigazgatásunk mai nyomorát gyakorlatból is tanulmányozni, oly árnyékot nyújt törvényhatóság rendszerünkről, melynek sötétségét csak hűségé mulja felül. Azt mondja ugyan is, hogy

„Megyénkben a legmagasabb hivatali polczra bárki feljuthat, ha összeköttetései vannak, a nélkül hogy valaha egy közigazgatási könyvet, egy törvény vagy rendeletet olvasott volna! S közigazgatásunk elhanyagolását s teljes romlását ez okozta. A municipiumokban elemre bomlott fel minden. Az állam egysége akarata csak a törvényhozásban érvényesül még, de a végrehajtás egysége egészen meg van semmisítve.”

Igy fusti t. cikkirő „rohadást, a demoralizatiót s az enyészetet” megyei közigazgatásunkban. És ha cikkirő mindezek dacára sem itéli el határozottan Tisza Kálmán experimentatiót a teljesen tökrement rendszerrel, sőt némileg buzdítja a belügyminisztert, hogy a megváltó módjára támaszra fel a halottat s buzogtassa a végkép kiapadt forrást: ebben mi megvalljuk, több jóakaratu gunyt látunk, mint „dicsbeszédet.”

Mert mennyi váltakozás van még e két végleges perc között, mennyi remény, mennyi megéhs!

Mily öröm vagy bátorlansági rohamok, ha a hirlapok hausse-t vagy baisse-t hirdetnek!

De a részvényes legkritikusabb perze az, midőn szerencsétlenségét gyanítani kezdi.

Elcinte csodálkozik: olyan forma csodálkozás ez, mint ama paraszti, ki megszakítva az ördöggi szerződését, egyszerre száraz levelekkel látja változni a gonosz aranyait.

A harag csak később jó.

A fájdalom is később tör ki, a sajnálkozás a nehezre szerzett pénzért és düh azon gazok felett, kik őt bolondá tartották.

Epen ezen a fokozaton voltak akkor a Kölcsönös hitelbank részvényesei.

S miután minden egyesnek dühe, valamennyinek haragján növekedék, miután kölcsönösnek, a lépésőn és folyosón oly pogány lármá, oly szikzodás és káromkodás, oly irtoztos fenyegetőzés támadt, hogy a portás elrömléve bujt el, szobácskájá legsötétebb zugába.

Aki nem látott részvényeseket, egy ily szerencsétlenség után, a ki nem látta az összeszorított fenyegetőző öklöket, ránkagatózó, felduadt arczokat, a kidülledt szemeket, tájtétköz, kékülü szájszélceket, — az nem tudhatja, mily nyavalyás idegrázódásokra fokozhatja a pénzügy és bosszúértés, az összecsoportosult embereket.

Ezek most gyalyakták mindazt, mi azelőtt gyönyörködötték őket.

A ház pompáját, a lépéső nagyszerűségét, az elcsarnok bronz szobrait, a márvány oszlopokat, a szőnyegceket, bársonypadokat, szóval mindazt okozók tönk-

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése május 9-én.

Elnök: Ghyezy Kálmán. Jegyzők: Wächter Frigyes, Szeniczey Odón, Boöthy Algenon. A kormány részéről jelen vannak: Wenckheim Béla báró, Széll Kálmán, Tisza Kálmán, Perczel Béla, Simonyi Lajos báró, Pejaevics Péter gróf, Tre Fort Agoston.

Elnök megnyitja az ülést d. e. 11 órakor, a mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után Lükő Géza kéri az elnököt, hogy intézkedni aziránt, hogy az állam és egyház közötti viszonyok rendezésére kiküldött bizottság jelentése, valamint az e tárgyban beadott törvényjavaslat mielőbb kinyomassék, és szótesszassék.

A „N. Hirnap”-ot sem vádolhatja senki ellenzék tendenciáival, e lapiránk mégis azt mondja Tisza rendelkezete, hogy azok „képtelenséget, lehetetlenséget” kívánnak!

„Képtelenséget, lehetetlenséget kívánnak — ugymond a „N. Hirnap” — ha azt akarjuk, hogy a megyei tisztviselői közigazgatási funkcióinak teljesítésében ugyanazon korteshad ellenrözzék, mely megválasztotta. Emberileg lehetetlen dolgot kívánnak, ha azt akarjuk, hogy a bizománytalálköző tisztviselőt a főispán, kinek ugyanezen többséggel paktánál kell s ki csak addig főispán, míg a többség s míg a megyei kottériák a kormánytól az ő állását meg nem ingatják — felfüggeszesse hivatalától azon clique dacára, mely az illető tisztviselő háta megett áll.”

Már pedig Tisza Kálmán belügyminiszter szöröl szóra ily absurdumokat követ legujabb rendeleteiben. Különben a „N. H.” tapsolni fog a belügyminiszternek, ha a lehetlent lehetősé teszi. Mi is.

A „M. Politika” szerint „a belügyminiszter két rendeletéből semmi sem következik. Ha abból áll egész bölcsesége, hogy a jelenlegi törvényhatóság rendszer alapján szigorú által rendlendület adni a közigazgatásnak: akkor rendelete az uj miniszterek schablonszerű hivatalfoglaló köriratai színvonalán áll, és azoknak sorsára fog jutni.”

Jól jegyzi meg az „Ung. Lloyd” hogy egy államot institutiókkal és nem, mint Tisza Kálmán akarát, instrutiókkal lehet kormányozni.

A „P. Lloyd”-ban egy kitünő alispán, kinek elég alkalm volt közigazgatásunk mai nyomorát gyakorlatból is tanulmányozni, oly árnyékot nyújt törvényhatóság rendszerünkről, melynek sötétségét csak hűségé mulja felül. Azt mondja ugyan is, hogy

„Megyénkben a legmagasabb hivatali polczra bárki feljuthat, ha összeköttetései vannak, a nélkül hogy valaha egy közigazgatási könyvet, egy törvény vagy rendeletet olvasott volna! S közigazgatásunk elhanyagolását s teljes romlását ez okozta. A municipiumokban elemre bomlott fel minden. Az állam egysége akarata csak a törvényhozásban érvényesül még, de a végrehajtás egysége egészen meg van semmisítve.”

Igy fusti t. cikkirő „rohadást, a demoralizatiót s az enyészetet” megyei közigazgatásunkban. És ha cikkirő mindezek dacára sem itéli el határozottan Tisza Kálmán experimentatiót a teljesen tökrement rendszerrel, sőt némileg buzdítja a belügyminisztert, hogy a megváltó módjára támaszra fel a halottat s buzogtassa a végkép kiapadt forrást: ebben mi megvalljuk, több jóakaratu gunyt látunk, mint „dicsbeszédet.”

Mert mennyi váltakozás van még e két végleges perc között, mennyi remény, mennyi megéhs!

Mily öröm vagy bátorlansági rohamok, ha a hirlapok hausse-t vagy baisse-t hirdetnek!

De a részvényes legkritikusabb perze az, midőn szerencsétlenségét gyanítani kezdi.

Elcinte csodálkozik: olyan forma csodálkozás ez, mint ama paraszti, ki megszakítva az ördöggi szerződését, egyszerre száraz levelekkel látja változni a gonosz aranyait.

A harag csak később jó.

A fájdalom is később tör ki, a sajnálkozás a nehezre szerzett pénzért és düh azon gazok felett, kik őt bolondá tartották.

Epen ezen a fokozaton voltak akkor a Kölcsönös hitelbank részvényesei.

S miután minden egyesnek dühe, valamennyinek haragján növekedék, miután kölcsönösnek, a lépésőn és folyosón oly pogány lármá, oly szikzodás és káromkodás, oly irtoztos fenyegetőzés támadt, hogy a portás elrömléve bujt el, szobácskájá legsötétebb zugába.

Aki nem látott részvényeseket, egy ily szerencsétlenség után, a ki nem látta az összeszorított fenyegetőző öklöket, ránkagatózó, felduadt arczokat, a kidülledt szemeket, tájtétköz, kékülü szájszélceket, — az nem tudhatja, mily nyavalyás idegrázódásokra fokozhatja a pénzügy és bosszúértés, az összecsoportosult embereket.

Ezek most gyalyakták mindazt, mi azelőtt gyönyörködötték őket.

A ház pompáját, a lépéső nagyszerűségét, az elcsarnok bronz szobrait, a márvány oszlopokat, a szőnyegceket, bársonypadokat, szóval mindazt okozók tönk-

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése május 9-én.

Elnök: Ghyezy Kálmán. Jegyzők: Wächter Frigyes, Szeniczey Odón, Boöthy Algenon. A kormány részéről jelen vannak: Wenckheim Béla báró, Széll Kálmán, Tisza Kálmán, Perczel Béla, Simonyi Lajos báró, Pejaevics Péter gróf, Tre Fort Agoston.

Elnök megnyitja az ülést d. e. 11 órakor, a mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után Lükő Géza kéri az elnököt, hogy intézkedni aziránt, hogy az állam és egyház közötti viszonyok rendezésére kiküldött bizottság jelentése, valamint az e tárgyban beadott törvényjavaslat mielőbb kinyomassék, és szótesszassék.

A „N. Hirnap”-ot sem vádolhatja senki ellenzék tendenciáival, e lapiránk mégis azt mondja Tisza rendelkezete, hogy azok „képtelenséget, lehetetlenséget” kívánnak!

„Képtelenséget, lehetetlenséget kívánnak — ugymond a „N. Hirnap” — ha azt akarjuk, hogy a megyei tisztviselői közigazgatási funkcióinak teljesítésében ugyanazon korteshad ellenrözzék, mely megválasztotta. Emberileg lehetetlen dolgot kívánnak, ha azt akarjuk, hogy a bizománytalálköző tisztviselőt a főispán, kinek ugyanezen többséggel paktánál kell s ki csak addig főispán, míg a többség s míg a megyei kottériák a kormánytól az ő állását meg nem ingatják — felfüggeszesse hivatalától azon clique dacára, mely az illető tisztviselő háta megett áll.”

Már pedig Tisza Kálmán belügyminiszter szöröl szóra ily absurdumokat követ legujabb rendeleteiben. Különben a „N. H.” tapsolni fog a belügyminiszternek, ha a lehetlent lehetősé teszi. Mi is.

A „M. Politika” szerint „a belügyminiszter két rendeletéből semmi sem következik. Ha abból áll egész bölcsesége, hogy a jelenlegi törvényhatóság rendszer alapján szigorú által rendlendület adni a közigazgatásnak: akkor rendelete az uj miniszterek schablonszerű hivatalfoglaló köriratai színvonalán áll, és azoknak sorsára fog jutni.”

Jól jegyzi meg az „Ung. Lloyd” hogy egy államot institutiókkal és nem, mint Tisza Kálmán akarát, instrutiókkal lehet kormányozni.

A „P. Lloyd”-ban egy kitünő alispán, kinek elég alkalm volt közigazgatásunk mai nyomorát gyakorlatból is tanulmányozni, oly árnyékot nyújt törvényhatóság rendszerünkről, melynek sötétségét csak hűségé mulja felül. Azt mondja ugyan is, hogy

„Megyénkben a legmagasabb hivatali polczra bárki feljuthat, ha összeköttetései vannak, a nélkül hogy valaha egy közigazgatási könyvet, egy törvény vagy rendeletet olvasott volna! S közigazgatásunk elhanyagolását s teljes romlását ez okozta. A municipiumokban elemre bomlott fel minden. Az állam egysége akarata csak a törvényhozásban érvényesül még, de a végrehajtás egysége egészen meg van semmisítve.”

Igy fusti t. cikkirő „rohadást, a demoralizatiót s az enyészetet” megyei közigazgatásunkban. És ha cikkirő mindezek dacára sem itéli el határozottan Tisza Kálmán experimentatiót a teljesen tökrement rendszerrel, sőt némileg buzdítja a belügyminisztert, hogy a megváltó módjára támaszra fel a halottat s buzogtassa a végkép kiapadt forrást: ebben mi megvalljuk, több jóakaratu gunyt látunk, mint „dicsbeszédet.”

Mert mennyi váltakozás van még e két végleges perc között, mennyi remény, mennyi megéhs!

Mily öröm vagy bátorlansági rohamok, ha a hirlapok hausse-t vagy baisse-t hirdetnek!

De a részvényes legkritikusabb perze az, midőn szerencsétlenségét gyanítani kezdi.

Elcinte csodálkozik: olyan forma csodálkozás ez, mint ama paraszti, ki megszakítva az ördöggi szerződését, egyszerre száraz levelekkel látja változni a gonosz aranyait.

A harag csak később jó.

A fájdalom is később tör ki, a sajnálkozás a nehezre szerzett pénzért és düh azon gazok felett, kik őt bolondá tartották.

Epen ezen a fokozaton voltak akkor a Kölcsönös hitelbank részvényesei.

S miután minden egyesnek dühe, valamennyinek haragján növekedék, miután kölcsönösnek, a lépésőn és folyosón oly pogány lármá, oly szikzodás és káromkodás, oly irtoztos fenyegetőzés támadt, hogy a portás elrömléve bujt el, szobácskájá legsötétebb zugába.

Aki nem látott részvényeseket, egy ily szerencsétlenség után, a ki nem látta az összeszorított fenyegetőző öklöket, ránkagatózó, felduadt arczokat, a kidülledt szemeket, tájtétköz, kékülü szájszélceket, — az nem tudhatja, mily nyavalyás idegrázódásokra fokozhatja a pénzügy és bosszúértés, az összecsoportosult embereket.

Ezek most gyalyakták mindazt, mi azelőtt gyönyörködötték őket.

A ház pompáját, a lépéső nagyszerűségét, az elcsarnok bronz szobrait, a márvány oszlopokat, a szőnyegceket, bársonypadokat, szóval mindazt okozók tönk-

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése május 9-én.

Elnök: Ghyezy Kálmán. Jegyzők: Wächter Frigyes, Szeniczey Odón, Boöthy Algenon. A kormány részéről jelen vannak: Wenckheim Béla báró, Széll Kálmán, Tisza Kálmán, Perczel Béla, Simonyi Lajos báró, Pejaevics Péter gróf, Tre Fort Agoston.

Elnök megnyitja az ülést d. e. 11 órakor, a mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után Lükő Géza kéri az elnököt, hogy intézkedni aziránt, hogy az állam és egyház közötti viszonyok rendezésére kiküldött bizottság jelentése, valamint az e tárgyban beadott törvényjavaslat mielőbb kinyomassék, és szótesszassék.

A „N. Hirnap”-ot sem vádolhatja senki ellenzék tendenciáival, e lapiránk mégis azt mondja Tisza rendelkezete, hogy azok „képtelenséget, lehetetlenséget” kívánnak!

„Képtelenséget, lehetetlenséget kívánnak — ugymond a „N. Hirnap” — ha azt akarjuk, hogy a megyei tisztviselői közigazgatási funkcióinak teljesítésében ugyanazon korteshad ellenrözzék, mely megválasztotta. Emberileg lehetetlen dolgot kívánnak, ha azt akarjuk, hogy a bizománytalálköző tisztviselőt a főispán, kinek ugyanezen többséggel paktánál kell s ki csak addig főispán, míg a többség s míg a megyei kottériák a kormánytól az ő állását meg nem ingatják — felfüggeszesse hivatalától azon clique dacára, mely az illető tisztviselő háta megett áll.”

Már pedig Tisza Kálmán belügyminiszter szöröl szóra ily absurdumokat követ legujabb rendeleteiben. Különben a „N. H.” tapsolni fog a belügyminiszternek, ha a lehetlent lehetősé teszi. Mi is.

A „M. Politika” szerint „a belügyminiszter két rendeletéből semmi sem következik. Ha abból áll egész bölcsesége, hogy a jelenlegi törvényhatóság rendszer alapján szigorú által rendlendület adni a közigazgatásnak: akkor rendelete az uj miniszterek schablonszerű hivatalfoglaló köriratai színvonalán áll, és azoknak sorsára fog jutni.”

Jól jegyzi meg az „Ung. Lloyd” hogy egy államot institutiókkal és nem, mint Tisza Kálmán akarát, instrutiókkal lehet kormányozni.

A „P. Lloyd”-ban egy kitünő alispán, kinek elég alkalm volt közigazgatásunk mai nyomorát gyakorlatból is tanulmányozni, oly árnyékot nyújt törvényhatóság rendszerünkről, melynek sötétségét csak hűségé mulja felül. Azt mondja ugyan is, hogy

„Megyénkben a legmagasabb hivatali polczra bárki feljuthat, ha összeköttetései vannak, a nélkül hogy valaha egy közigazgatási könyvet, egy törvény vagy rendeletet olvasott volna! S közigazgatásunk elhanyagolását s teljes romlását ez okozta. A municipiumokban elemre bomlott fel minden. Az állam egysége akarata csak a törvényhozásban érvényesül még, de a végrehajtás egysége egészen meg van semmisítve.”

Igy fusti t. cikkirő „

